

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
Волохова І.С.

_____ (підпис)
“ ____ ” _____ 201__ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 8.07072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Податкова справа»
на тему:
«ПОДАТКОВІ ПЛЬГИ
ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ»

Виконавець:

студент фінансово-економічного факультету
Чулак Наталя Іванівна

/підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., старший викладач

Кир'язова Тетяна Олександрівна

/підпис/

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ	7
1.1. Особливості державного податкового регулювання: його інструменти та принципи. Розвиток пільгового оподаткування в Україні.....	7
1.2. Економічна сутність податкових пільг, їх характерні ознаки, функції, види та класифікація.....	29
1.3. Актуальні проблеми пільгового оподаткування в Україні.....	42
Висновки до розділу 1.....	49
РОЗДІЛ 2. ОЦІНЮВАННЯ ВПЛИВУ ПОДАТКОВИХ ПІЛЬГ НА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК	51
2.1. Моніторинг податкових пільг у розрізі податків, територій та видів економічної діяльності за 2010 – 2016 роки.....	51
2.2. Оцінка ефективності податкових пільг як інструменту державного податкового регулювання.....	77
2.3. Прогнозування оптимального розміру податкових пільг та їх вплив на інвестиційно-інвестиційну діяльність.....	85
Висновки до розділу 2.....	98
РОЗДІЛ 3. ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПІЛЬГОВОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ	101
3.1. Зарубіжний досвід використання податкових пільг та можливості його впровадження в Україні.....	101
3.2. Шляхи вирішення проблем пільгового оподаткування в Україні.....	116
Висновки до розділу 3.....	127
ВИСНОВКИ	128
Список використаних джерел	132
Додатки	144

ВСТУП

Актуальність теми. Серед засобів державного регулювання економіки провідна роль належить податковому регулюванню, основним напрямком якого є покращення умов функціонування реального сектору економіки в напрямку, по-перше, активізації інвестиційно-інноваційної діяльності, а по-друге, стимулювання пріоритетних напрямів розвитку держави та підвищення конкурентоздатності економіки України на світовій арені. Використовуючи засоби податкової політики, держава створює умови, за яких платникові стає вигідним враховувати інтереси держави в процесі своєї діяльності та невигідним робити те, що не відповідає інтересам суспільства. Основним завданням податкових реформ у цьому напрямку має стати перевага регулятивного потенціалу над фіскальним спрямуванням податкової політики, що переведе акцент з мобілізації доходів до бюджету в напрямок стимулювання економічного розвитку держави. Реалізувати наведене завдання можливо за рахунок використання інструментів податкового регулювання, основними з яких виступають податкові пільги.

Податкові пільги завжди були і залишаються об'єктом особливої уваги та зацікавленості всіх платників податку, оскільки наявність комплексу податкових пільг означає повне або часткове звільнення юридичних і фізичних осіб від обов'язкових платежів. В умовах ринкових відносин вони виступають необхідною передумовою для активного використання всіх податкових інструментів з метою економічного і правового регулювання соціальних процесів, стимулювання розвитку виробництва, оскільки через податкові пільги можна опосередковано регулювати соціально – економічні пропорції в державі.

В сучасних економічних реаліях проблеми пільгового оподаткування і забезпечення ефективного цільового використання вивільнених за рахунок податкових пільг коштів набувають особливої уваги та актуальності, оскільки дохідна частина бюджету України формується, в основному, за рахунок податкових надходжень, а пільги безпосередньо впливають на обсяг податків та

зборів. Тому формування ефективної податкової політики щодо вирішення проблеми втрат бюджету від надання податкових пільг є надзвичайно актуальним.

Питання доцільності застосування податкових пільг завжди було й буде актуальним як для України, так і для інших країн. Багато дискусій вчених та науковців зосереджено навколо порівняльної ефективності двох моделей оподаткування: у першій широко застосовуються податкові пільги за доволі високими ставками податків, у другій – пільг немає, але ставки податків нижчі, ніж у першій моделі. На сучасному етапі розвитку податкових пільг актуальним є визначення впливу податкових пільг на доходи бюджету та інвестиційно-інноваційну діяльність суб'єктів господарювання, виявлення проблем пільгового оподаткування, пошук можливих шляхів їх вирішення, вдосконалення законодавчого та адміністративного регулювання процесу пільгового оподаткування та дієвість, ефективність та раціональність наданих податкових пільг.

Значна увага проблемам визначення впливу податкових пільг на формування дохідної частини бюджету, а також виявлення недоліків й удосконалення системи пільгового оподаткування приділяється в роботах таких вчених як: Іванов Ю.Б., Майбуров І.А., Соколовська А.М., Крисоватий А.І., Василевська Г.В., Точиліна І.В., Кміть В.М., Жук Ю.І., Лебедзевич Я. В., Найденко О. Є, Паянок Т.М., Назаренко Г.В. та інші.

Мета та завдання дослідження. Мета роботи полягає у дослідженні теоретичних та практичних аспектів пільгового оподаткування в Україні, визначенні впливу податкових пільг на доходи бюджету та інвестиційно-інноваційну діяльність суб'єктів господарювання, виявленні основних актуальних проблем податкових пільг та обґрунтування шляхів їх вирішення.

Відповідно до поставленої мети необхідно визначити наступні завдання:

- дослідити сутність та особливості державного податкового регулювання; проаналізувати розвиток пільгового оподаткування в Україні;
- розглянути теоретичні та законодавчі основи податкових пільг;
- визначити актуальні проблеми пільгового оподаткування в Україні;

- навести моніторинг наданих податкових пільг в розрізі податків, територій та видів економічної діяльності;
- розрахувати оцінку ефективності податкових пільг як інструменту державного податкового регулювання;
- оцінити вплив податкових пільг на інвестиційно-інноваційну діяльність та навести прогнозний розрахунковий обсяг наданих податкових пільг на наступні періоди;
- розглянути зарубіжну практику надання податкових пільг та обґрунтувати можливості її впровадження у вітчизняну податкову систему;
- запропонувати шляхи вирішення проблем пільгового оподаткування в Україні.

Об'єктом дослідження є система податкових пільг.

Предметом дослідження є відносини між платниками податків та державою з приводу надання податкових пільг.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань та досягнення мети дипломної роботи був використаний діалектичний метод пізнання, який передбачає вивчення пільгового оподаткування як складної системи з одночасним виявленням залежностей, тенденцій та закономірностей розвитку її складових. При вирішенні поставлених завдань було використано методи як загальнонаукового, так і спеціального характеру. У ході дослідження були використані такі методи, як аналіз та синтез, індукція та дедукція, структурно-логічний метод, метод порівняння та узагальнення, графічний метод, арифметичний метод, метод аналогії, метод групування даних, метод статистичного аналізу, ретроспективний аналіз та ін. Для обробки і аналізу інформації були використані такі комп'ютерні програми, як Microsoft Excel та iThink.

Інформаційною базою написання магістерської роботи є Конституція України, Податковий кодекс, Закони України, постанови Кабінету Міністрів та Верховної Ради України, інші нормативно-правові акти, звітність Державної фіскальної служби України, Міністерства фінансів України, Державної казначейської служби України, Державної служби статистики України та інші.

В якості інформаційної бази до написання магістерської роботи використані також праці вітчизняних та зарубіжних вчених – економістів, підручники, монографії, посібники, матеріали періодичних видань, інформаційні ресурси мережі Internet та різнопланові статистичні матеріали.

Обсяг і структура роботи. Робота складається з 3 розділів, 151 сторінки, 17 таблиць, 30 рисунків, 105 використаних джерел та 6 додатків.

У першому розділі розглянуто особливості державного податкового регулювання, визначено етапи становлення та розвитку пільгового оподаткування в Україні, досліджено теоретичні та законодавчі аспекти податкових пільг та наведені актуальні проблеми пільгового оподаткування в Україні.

У другому розділі проаналізовано динаміку, склад та структуру наданих податкових пільг, у тому числі пільг, що є втратами доходів бюджету, в розрізі податків, територій та видів економічної діяльності, наведена оцінка ефективності податкових пільг через розрахунок коефіцієнтів фіскальної та економічної ефективності, виявлено вплив податкових пільг на доходи бюджету, обсяг реалізованої продукції та інвестиційно-інноваційну діяльність, наведено прогнозний розрахунковий обсяг наданих податкових пільг на наступні два періоди.

У третьому розділі розглянуто зарубіжний досвід надання податкових пільг та можливість його застосування в Україні та запропоновано шляхи вирішення зазначених проблем податкових пільг.

У висновках оформлені основні результати дослідження.

Публікації. За результатами виконання кваліфікаційної роботи магістра опубліковано 1 статтю за темою: «Податкові пільги: проблеми застосування та напрями їх вирішення», що надрукована в журналі «Економіка. Фінанси. Право», м. Київ, 2018 рік.

Висновки до розділу 3

1. Досліджено зарубіжний досвід надання податкових пільг. Визначено, що, незважаючи на суперечливі наслідки надання податкових пільг, вони використовуються всіма країнами світу.

2. Запропоновано впровадження зарубіжного досвіду пільгового оподаткування в Україну за наступними напрямками:

- впровадити диференційовану ставку податку в залежності від річного обсягу доходу. Для новостворених підприємств ввести можливість сплачувати лише певну частину податкових зобов'язань з податку протягом перших років створення підприємства;
- запровадити систему введення знижених ставок оподаткування ПДВ на товари першої необхідності;
- стимулювати інвестиції у капітальні активи через механізм нарахування прискореної амортизації з податку на прибуток або надання інвестиційного податкового кредиту;
- сприяти заохоченню науково-дослідницьких і конструкторських розробок шляхом впровадження інвестиційного податкового кредиту або інвестиційної податкової знижки.

3. На підставі розглянутого зарубіжного досвіду надання податкових пільг представлено можливість введення в Україні інвестиційної податкової знижки та інвестиційного податкового кредиту: розраховані втрати бюджету від надання кожного виду визначених пільг за найрозповсюдженими світовими ставками та надано перевагу в запровадженні інвестиційного податкового кредиту за ставкою 10% на науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи.

4. Запропоновано шляхи вирішення проблем податкових пільг в Україні, які сприятимуть реалізації стимулюючого потенціалу податкових пільг без шкоди для фінансових ресурсів бюджету.

ВИСНОВКИ

У роботі здійснено теоретичне узагальнення й обґрунтування соціально-економічної доцільності запровадження й надання податкових пільг. Проведене дослідження дало змогу зробити наступні висновки теоретичного і аналітичного характеру:

1. Податкове регулювання є одним із найважливіших дієвих державних методів регулювання економіки. Під податковим регулюванням розуміють свідомий, активний і цілеспрямований вплив держави на учасників економічних відносин за допомогою засобів та інструментів податкової політики для досягнення бажаних соціально-економічних результатів. Податкове регулювання за допомогою притаманних йому методів і важелів дозволяє досягти більш ефективного використання матеріальних і фінансових ресурсів, інтенсифікувати інвестиційну та підприємницьку активність, узгодити інтереси різних суб'єктів господарювання, прошарків населення, центральних і регіональних рівнів державного управління.

Процес запровадження та розвитку податкових пільг в Україні як інструменту державного податкового регулювання зазнавав багато змін та має свою власну історію. У розвитку пільгового оподаткування з часів набуття Україною незалежності до сьогоднішнього дня виділено V етапів: 1991 – 1994 рр.; 1995 – 1997 рр.; 1998 – 2006 рр.; 2007 – 2010 рр.; з 2011 р. до сьогоднішнього дня.

2. Навіть після того, як законодавчо в Податковому кодексі було визначено сутність податкових пільг, вчені все ще ведуть дискусії щодо розуміння сутності цієї категорії. Важливість податкових пільг полягає у тому, що вони є інструментом виконання регулюючої та соціальної функцій податків, а отже, реалізації податкової і соціальної політики держави. Запровадження податкових пільг є обґрунтованою та необхідною умовою втілення принципів рівності оподаткування і врахування фактичної спроможності платника податків до їх сплати. Правове регулювання податкових пільг здійснюється на двох рівнях: перший – Податковий кодекс України; другий – підзаконні акти, які детально описують процедуру податкових звільнень та вирішують тактичні цілі щодо конкретних платників.

3. Аналіз економічної літератури дозволяє узагальнити існуючі суттєві проблеми податкових пільг в Україні, до яких слід віднести такі: проблеми нормативно – правового характеру, методичні, організаційні, адміністративні проблеми та проблеми втрат бюджету. Вищенаведені проблеми дуже взаємопов'язані між собою. Крім того, всі вони зводяться до проблеми втрат бюджету, оскільки через надання безпідставних та необґрунтованих пільг, у зв'язку з відсутністю дієвої системи контролю за їх отриманням та використанням, за рахунок неефективної реалізації податкової політики, адміністрування податків та порушення суб'єктами господарювання норм податкового законодавства держава щороку втрачає мільярди бюджетних коштів.

4. Результати оцінювання динаміки податкових пільг свідчать про зростання загальної суми наданих пільг за рахунок збільшення суми пільг з ПДВ, податку на прибуток та акцизного податку. Однак, втрати бюджету від надання податкових пільг не мають чіткої тенденції: вони то зростали (у 2011, 2012 та 2015 роках), то скорочувалися (у 2013, 2014 та 2016 роках), що викликано мінливістю переліку податкових пільг за кожним податком. Найбільші втрати за рахунок податкових пільг зосереджені в Черкаській, Миколаївській, Дніпропетровській, Луганській, Київській, Тернопільській, Волинській та Харківській областях. Найбільші суми податкових пільг отримуються за такими видами економічної діяльності як: сільське, лісове та рибне господарство; промисловість; оптова та роздрібна торгівля; транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність; фінансова та страхова діяльність; професійна, наукова та технічна діяльність.

5. Коефіцієнти ефективності податкових пільг були достатніми у 2012, 2015 та 2015 роках. Недостатня ефективність пільг у 2013 та 2014 роках була викликана тим, що темп зростання суми податкових пільг перевищував темпи зростання податкових надходжень бюджету, обсягів реалізованої продукції, обсягів капітальних інвестицій та інноваційної діяльності.

6. За даними кореляційно-регресійного аналізу впливу податкових пільг на обсяг реалізованої продукції та інвестиційно-інноваційну діяльність отримані наступні результати: збільшення обсягу податкових пільг на 1 грн. призведе до

збільшення обсягу реалізованої промислової продукції на 8,22 грн., обсягів капітальних інвестицій - на 1,19 грн., а обсягу інноваційної діяльності - на 0,15 грн.

За допомогою пакету «Аналіз даних» в MS Excel представлено прогнозний розрахунковий обсяг наданих податкових пільг на 2017 та 2018 роки.

Розглянуто лінійну регресійну модель впливу податкових пільг та витрат бюджету на валову додану вартість сільськогосподарської галузі. Отримані дані свідчать про те, що збільшення обсягів видатків на галузь на 1 грн. при фіксованому значенні податкових пільг призведе до збільшення обсягу валової доданої вартості на 2,71 грн., а відповідно збільшення податкових пільг на 1 грн. при фіксованому значенні видатків бюджету призводить до збільшення валової доданої вартості на 5,52 грн. Отже, обсяг наданих податкових пільг спричиняє більший вплив на розмір валової доданої вартості галузі, аніж видатки бюджету на відповідну галузь. Тому ліквідація податкових пільг для сільського, лісового та рибного господарства, навіть незважаючи на те, що втрати бюджету від пільгування галузі максимальні, не є раціональним.

7. Вивчення зарубіжного досвіду пільгового оподаткування надало можливість визначити можливі заходи їх впровадження в Україні в таких напрямках, як: впровадження диференційованої ставки податку на прибуток в залежності від річного обсягу доходу; застосування системи введення знижених ставок оподаткування ПДВ на товари першої необхідності; стимулювання інвестицій у капітальні активи через механізм нарахування прискореної амортизації з податку на прибуток або надання інвестиційного податкового кредиту; сприяння заохоченню науково-дослідницьких і конструкторських розробок шляхом впровадження інвестиційного податкового кредиту або інвестиційної податкової знижки.

Крім того, відповідно до світової практики пільгового оподаткування інвестиційної діяльності запропоновано надання дослідницького податкового кредиту з базовою ставкою 10% витрат на НДДКР (та подальшою її диференціацією в залежності від рівня приросту таких витрат) додатково до діючої норми щодо віднесення 100% таких коштів до витрат підприємства. Застосування цього виду пільги дасть можливість вивільнити обігові кошти суб'єктів господарювання для

вкладання їх в науково-технічну та інноваційну діяльність та створить передумови збільшення виконуваних ними НДДКР при відносно невеликих втратах доходів бюджету.

8. Незважаючи на те, що велика кількість науковців працюють у напрямку вдосконалення процесу пільгового оподаткування, багато питань ще залишаються не вирішеними. Тому наведемо деякі заходи, які б дозволили зменшити проблеми у функціонуванні податкових пільг або взагалі їх усунути. Зазначимо деякі з них: внести відповідні корективи до ПКУ щодо визначення сутності «критерій фінансової ефективності пільг», внести обов'язок платників податків подавати інформацію податковим органам про результати використання податкових пільг, розробити методику оцінки податкових пільг з єдиною системою критеріїв ефективності з урахуванням цілей їх надання та очікуваних результатів; перегляд переліку податкових пільг та їх структури з урахуванням аналізу їх впливу на податкове навантаження суб'єктів господарювання, на окремі галузі господарства, на процеси виробництва і надання їх переважно галузям пріоритетного розвитку; створення ефективної системи адміністрування податкових пільг та забезпечення ефективної системи контролю за встановленням та цільовим використанням вивільнених від оподаткування коштів. Зменшити втрати бюджету від надання податкових пільг можливо за рахунок зниження кількості пільг, що передбачають повне звільнення від сплати податків та доповнити їх пільговими ставками оподаткування; забезпечити більш жорсткіший контроль над суб'єктами господарювання, що користуються пільгами, з метою усунення зловживань даними привілеями.

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що проведене дослідження дало змогу виявити: низку проблемних моментів у процесі пільгового оподаткування, перелік можливих заходів для вирішення визначених проблем, аргументовані пропозиції щодо запозичення зарубіжного досвіду надання податкових пільг, що можуть стати предметом подальших наукових дискусій та досліджень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрущенко В. Л. Податкові системи зарубіжних країн/ В. Л. Андрущенко, О. Д. Данилов. – К: Комп'ютерпрес, 2004. – С. 104.
2. Ануфриева Е.М. Критерии эффективности налоговых льгот //Модели, системы, сети в экономике, технике, природе и обществе. – 2014. - № 4 (12). – С.7-12.
3. Анфіногентова Н. Й. Макроекономічні аспекти застосування податкових пільг / Н. Й. Анфіногентова // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2011. - № 2. - С. 9-14.
4. Ашрамова О. С. Напрямки удосконалення податкового регулювання промислових підприємств / О. С. Абрамова // Траектория науки. - 2016. - Т. 2, № 3. - С.74-81.
5. Баннова К. А. Проблемы и пути совершенствования оценки эффективности налоговых льгот / К. А. Баннова, М. В. Князева // Известия Иркутской государственной экономической академии (Байкальский государственный университет экономики и права). — 2015. — Т. 6, № 3. — DOI : 10.17150/2072-0904.2015.6(3).5.
6. Барулин С. В. Организация системы мониторинга результативности и эффективности налоговых льгот и преференций / С. В. Барулин // Финансы. - 2013. - № 4. - С. 26-31.
7. Барышева Г.А. Налоговые льготы как инструмент социального партнерства / Г.А. Барышева, Т.В. Арцер // Сибирская финансовая школа. – 2007. – № 2. – С. 54–59.
8. Біла, І. С. Податкові пільги: стан та шляхи вирішення проблем їх використання в Україні / І. С. Біла, Н. В. Петришина, Н. М. Салатюк // Економічний вісник університету. Збірник наукових праць учених та аспірантів. - 2012. - Вип. 19/2. - С. 172-178.
9. Блискавка Т. Зарубіжний досвід фіскального регулювання інноваційного процесу в економічно розвинених країнах / Т. Блискавка // Дослідження

- міжнародної економіки: Зб. наук. пр. — К.: ІСЕМВ НАН України, 2011. — № 1 (66). — С. 155-165.
10. Быков С. С. Классификация налоговых льгот как условие и этап оценки их эффективности / С. С. Быков // Известия Иркутской государственной экономической академии. - 2013. - № 5. - С. 20-26.
11. Городецька Т.Е. Аналіз податкових надходжень в системі доходів бюджету / Т.Е. Городецька, А.С. Поровай // «Молодий вчений». – 2017.- № 2 (42). – С. 244 – 247.
12. Гречана С.І. Податкові стимули розвитку підприємств у сучасних умовах / С.І. Гречана // Бізнес Інформ. – 2012. – № 9. – С. 244–249.
13. Гречко А.В. Перспективи реформування податкової системи України в умовах євроінтеграції / А.В. Гречко // Проблеми економіки. – 2014. - №3.- С. 60-70.
14. Григорська О. Бюджетна політика як інструмент державного регулювання економіки / О. Григорська // Вісник антимонопольного комітету України. — 2011. — № 4. — С. 29–33.
15. Гудзь П.В. Кореляційно-регресійний аналіз впливу податкових пільг на бюджетні надходження у промисловому регіоні/ П.В. Гудзь // Економічний часопис- XXI. – 2012. – № 7-8. – С. 26-30.
16. Данданян Д.А. Налоговые льготы как форма государственной поддержки // Вестник ЛГУ им. А.С. Пушкина.- 2014. - №2. - С.18-28.
17. Даценко Г.В., Хоменко А.С. Особливості пільгового оподаткування в Україні. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/35_NOBG_2013/Economics/7_153207.doc.htm
18. Даценко Г.В., Шафієва С.Г. Податкове регулювання економічних процесів в Україні. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/11_NPE_2013/Economics/15_133527.doc.htm
19. Декрет Кабінету Міністрів України «Про державне мито» від 21.01.1993 № 7-93 – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/7-93>

20. Декрет Кабінету Міністрів України «Про податок на прибуток підприємств і організацій» від 26.12.1992 № 12-92 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/12-92>
21. Довідник пільг № 84/1, наданих чинним законодавством по сплаті податків, зборів, інших обов'язкових платежів станом на 01.10.2017 р. / сайт Державної фіскальної служби України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/dovidniki--reestri--perelik/dovidniki-/54005.html>
22. Довідник пільг 84/2, наданих чинним законодавством по сплаті податків, зборів, інших обов'язкових платежів станом на 01.10.2017 р. / сайт Державної фіскальної служби України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/dovidniki--reestri--perelik/dovidniki-/54005.html>
23. Дубовик О. Ю. Пільги як інструмент державного податкового регулювання / О. Ю. Дубовик // Вісник соціально-економічних досліджень. - 2011. - Вип. 3. - С. 61-66.
24. Єфименко Т. І. Податкове регулювання економічного розвитку [Текст] : Автореф. дис... д-ра екон. наук: 08.02.03 / Єфименко Тетяна Іванівна ; НАН України, Ін-т екон. прогнозування. - К., 2003. - 33 с.
25. Жаліло Я.А. Теорія та практика формування ефективної економічної стратегії держави : монографія / Я.А. Жаліло. – К. : НІСД, 2009. – 336 с.
26. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» від 24.12.2015 № 909-VIII - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/909-19>
27. Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо особливостей виконання проектів міжнародної технічної допомоги на Чорнобильській АЕС» від 23.04.2015 № 364-VIII - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/364-19>
28. Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо покращення інвестиційного клімату в Україні» від 21.12.2016 № 1797-VIII -

- [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1797-19>
29. Закон України «Про внесення зміни до статті 197 Податкового кодексу України щодо створення сприятливих умов для забезпечення виконання державних контрактів з оборонного замовлення та договорів на постачання продукції оборонного призначення» від 23.04.2015 № 366-VIII - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/366-19>
30. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 № 40-IV - [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
31. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 13.12.1991 № 1977-XII - [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1977-12>
32. Закон України «Про оподаткування прибутку підприємств» від 28.12.1994 № 334/94-ВР - [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/334/94-вр>
33. Закон України «Про податок на додану вартість» від 03.04.1997 № 168/97-ВР - [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/168/97-вр/ed20000316>
34. Закон України "Про прибутковий податок з громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства» від 05.07.1991 № 1306-XII - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1306-12>
35. Закон України «Про систему оподаткування» від 25.06.1991 р. № 1251-XII - [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1251-12>
36. Закон України «Про спеціальний режим інноваційної діяльності технологічних парків» від 16.07.1999 № 991-XIV - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/991-14>

37. Закону України «Про стимулювання виробництва автомобілів в Україні» від 19.09.1997 № 535/97-ВР - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/535/97-вр>
38. Зленко І.В. Напрями використання податкових пільг для забезпечення економічного зростання в Україні / І.В. Зленко // Збірник наукових праць Донецького державного університету управління. Серія Економіка. – 2010. - Вип. 176 «Фінансово-банківські механізми державного управління економікою України». – С. 278-289.
39. Иманшапиева М.М. Анализ применения налоговых льгот как инструмент повышения инвестиционной активности региона / М.М.Иманшапиева // Международный бухгалтерский учёт. Серия Налогообложение. – 2014. - №12 (306). – С. 44 – 54.
40. Іванов Ю. Б. Податкові пільги: проблеми обліку та оцінювання / Ю. Б. Іванов, О. С. Віннікова // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2009. – № 647 : Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення і проблеми розвитку. – С. 356–363.
41. Іванов Ю.Б. Податкова система: підручник/ Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, О.М. Десятнюк. – К.: Атіка, 2006. – 920 с.
42. Іванов Ю. Функції податків та податкове регулювання / Ю. Іванов // Формування ринкової економіки в Україні. – 2009. – № 19. – С. 36–43.
43. Калаков Р.Н. К вопросу об эффективности налоговых льгот: анализ современной практики // Научные труды SWORDL. – 2012. – № 1. – С.34-43.
44. Квачук І.В. Проблема втрат бюджету від надання податкових пільг з податку на прибуток підприємств / І.В. Квачук, М.Г. Ластовенко // Збірник студентських наукових праць Одеського національного економічного університету. – 2014 – 2015. - №3. – С. 172 – 177.
45. Кміть В.М. Зарубіжний досвід податкового стимулювання підприємництва / В.М.Кміть, Ю.І. Жук, О.А.Чеботарь // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. – 2017. - №3. – С. 265 – 269.

- 46.Кміть В. М. Роль податкового регулювання в системі державного податкового менеджменту України / В. М.Кміть, Г. В. Івах // Збірник наукових праць «Економічний аналіз» / [за ред. С.І Шкарабана]. – Тернопіль, 2012. – Вип.11. – Ч.1. – С. 104-109.
- 47.Конституція України - Верховна Рада України; Закон від 28.06.1996 № 254к/96-ВР - [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>
- 48.Крикун В.Б. Роль податкових пільг у здійсненні антикризового адміністративно-правового регулювання економіки України// Науковий вісник Національного університету ДПС України (економіка, право) 2011 г. - 3(54) – с.225-231.
- 49.Криницький І. Є. Податкова пільга як елемент правового механізму податкового платежу / І. Є. Криницький // Фінансове право . - 2012. - № 3. - С. 16-19.
- 50.Крисоватий А. І. Податковий менеджмент : [навчальний посібник] / А. І. Крисоватий, А. Я. Кізима. – Тернопіль, 2004. – 304 с.
- 51.Круковська О.В. Ключові зміни в реформуванні податкової системи України: реалії та перспективи / О.В. Круковська // Економіка і суспільство. – 2016. - №2. – С. 313 – 317.
- 52.Крючкова Н. М. Механізм податкового регулювання економічного розвитку України /Н.М. Крючкова// Вісник Одеського національного університету: серія «Економіка». – Одеса. – 2010. – с. 58-66.
- 53.Ксенда В.М. Налоговые льготы и развитие оценки их эффективности на региональном уровне // Новый университет. Серия «Экономика и право », 2015. №6 (52). С. 15-25
- 54.Лебедзевич Я. В. Податкові пільги та їх соціально-економічна спрямованість / Я. В. Лебедзевич // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Серія : Економічні науки. - 2014. - № 4. - С. 148-154.
- 55.Лінтур І. В. Вплив окремих елементів податкової системи України на стимулювання інноваційно-інвестиційної діяльності / І. В. Лінтур, М. М.

- Петричко // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2014. - Вип. 6(1). - С. 238-241.
56. Любчик О. К. Податкові пільги як інструмент стимулювання розвитку реального сектора економіки / О. К. Любчик // Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії. - 2017. - Вип. 2(2). - С. 90-94.
57. Майбуров И.А. Налоговые льготы. Теория и практика применения: монография для магистрантов, обучающихся по программам направления «Финансы и кредит» / [И.А. Майбуров и др.]; под ред. И.А. Майбурова, Ю.Б. Иванова,— М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2014. — 487 с.
58. Майбуров И.А. Оценка налоговых расходов и эффективности налоговых льгот // Общество и экономика. - 2013. - № 4. - С. 71-91.
59. Малинина Т.А. Оценка налоговых льгот и освобождений: зарубежный опыт и российская практика. М.: ИЭПП, 2010. С. 40. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://contact.iet.ru/files/text/working_papers/146.pdf
60. Марченко В.Б. Податкове право : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисц. / В.Б. Марченко, М.Ф. Легкова. – К. : КНЕУ, 2004. – 225 с.
61. Мосійчук Ю. О. Доцільність використання податкових пільг як інструменту податкового регулювання / Розвиток соціально-економічних систем у трансформаційних умовах : Матеріали VI Міжнар. наук.-практ. конф. студентів і молодих учених (м. Бердянськ, 1-2 лютого 2017 р). – Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2017. – 244 с. – С. 116-118.
62. Назаренко Г.В. Комплексна оцінка ефективності податкових пільг / Г.В. Назаренко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 10. – С. 202 – 208.
63. Найденко О. Є. Вплив податкових пільг на результати діяльності підприємств / О. Є. Найденко, О. В. Торяник // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2016. – Вип. 14. – С. 833 – 836.
64. Наказ Державної податкової адміністрації України «Про затвердження Порядку визначення сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг за

- операціями, які здійснюються на митній території України» від 29.03.2011 № 167 - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0483-11>
65. Необхідність та передумови інвентаризації податкових пільг у системі оподаткування України : зб. наук. праць за матер. наук.-практ. круглого столу, 5 березня 2013 року / НДІ фінансового права. – К. : Алерта, 2013. – 160 с.
66. Оксенюк О. І. Аналіз системи пільг з ПДВ та втрат бюджету / О. І. Оксенюк // Вісник Житомирського державного технологічного університету. Сер. : Економічні науки. - 2014. - № 1. - С. 157-162.
67. Офіційний сайт Державної служби статистики України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
68. Офіційний сайт Державної фіскальної служби України. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sfs.gov.ua>.
69. Паянок Т. М. Статистичний аналіз втрат бюджету внаслідок пільгового оподаткування / Т. М. Паянок // Науковий вісник Національного університету державної податкової служби України (економіка, право). - 2013. - № 3. - С. 197-204.
70. Пинская М. Р. Оценка эффективности налоговых льгот: анализ имеющихся подходов / М. Р. Пинская // Налоговая политика и практика. - 2014. - № 8 (140). - С. 24-28.
71. Погребняк А. Ю. Зв'язок між пільговим оподаткуванням та зменшенням надходжень до бюджету / Погребняк А. Ю., Гусак Ю. Е. // Сучасні проблеми економіки і підприємництва : збірник наукових праць. – 2014. – Вип. 13. – С. 52–57
72. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
73. Податкові пільги у контексті євроінтеграційних процесів / Т. І. Єфименко, С. С. Гасанов, С. І. Сороко, Є. В. Олейніков. – К. : ДННУ “Акад. фін. управління”, 2014. – 52 с.

74. Податкова політика: теорія, методологія, інструментарій. Навчальний посібник. / Під редакцією д-ра екон. наук, проф. Іванова Ю. Б., д-ра екон. наук, проф. Майбурова І. А. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2010. – 492 с.
75. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку обліку сум податків та зборів, не сплачених суб'єктом господарювання до бюджету у зв'язку з отриманням податкових пільг» від 27.12.2010 № 1233- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1233-2010-п>
76. Проблеми розвитку податкової політики та оподаткування : монографія / [за заг. ред. Ю. Б. Іванова]. – Х., 2007. – 445 с.
77. Реформування податкової системи України відповідно до європейських стандартів: збірник матеріалів VII Міжнародної науково-практичної конференції, 22 грудня 2015 р. / Національний університет ДПС України, Науково-дослідний центр з проблем оподаткування. – Ірпінь: Видавництво Національного університету ДПС України, 2015. – 472 с.
78. Римар О. Г. Податкове регулювання в системі антикризових заходів держави / О. Г. Римар // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону. - 2011. - Вип. 7(2). - С. 352-355.
79. Рюмина Ю.А. Зарубежный опыт налогового стимулирования инновационной деятельности // Вестник Томского государственного университета. 2012. №3(19). С. 80-85.
80. Свищук А. Теоретичні засади податкового регулювання економіки / А. Свищук // Вісник Київського національного торговельно-економічного університету. - 2013. - № 5. - С. 57-69.
81. Серебрянський Д. М. До питання запровадження інвестиційної податкової знижки в Україні / Д. М. Серебрянський, Г. С. Мельничук // Фінанси України. - 2012. - № 3. - С. 45-59.
82. Серебрянський Д. М. Оцінка фіскальних та методологічних аспектів гармонізації податкового та бухгалтерського обліку щодо податку на прибуток підприємств [Електронний ресурс] / Серебрянський Д. М., Смірнова О. М.,

- Стадник М. В. – Ірпінь : НДІ фінансового права, 2013. – 60 с. – Режим доступу : <http://ndi-fp.asta.edu.ua/files/doc/publications/smirnova/fisc-adm-aspects.pdf>
83. Сибірянська Ю. В. Теоретичні та прикладні аспекти застосування податкових пільг в Україні / Ю. В. Сибірянська, А. С. Волочай // Економіка: теорія та практика. - 2014. - № 1. - С. 49-56.
84. Сідельникова Л.П., Костіна Н.М. Податкова система: підручник, 2013. - [Електроний ресурс]. - Режим доступу: http://pidruchniki.ws/1383100255164/ekonomika/podatкова_sistema_sidelnikova_lp
85. Соколовська А.М. Основи теорії податків : [навч. посіб.] / А.М. Соколовська. – К. : 2010. – 326 с.
86. Соколовська А. М. Проблеми моніторингу ефективності надання податкових пільг в Україні / А. М. Соколовська // Фінанси України. - 2011. - № 3. - С. 42-53.
87. Соколовська А. М. Система податкових пільг в Україні в контексті європейського досвіду / А. М. Соколовська, Т. І. Єфименко, І. О. Луніна та інші. – К.: НДФІ, 2006. – С. 12–59.
88. Сусіденко В. Т. Сучасна сутність і архітектоніка податкового регулювання розвитку суспільства / В. Т. Сусіденко, А. О. Нікітішин // Актуальні проблеми економіки. — 2012. — № 1(127). — С. 234–242.
89. Теоретико-прикладні аспекти інвентаризації податкових пільг, передбачених українським законодавством. – Ірпінь : НДІ фінансового права, 2013. – 60 с.
90. Тімарцев О. Ю. Податкові пільги як інструмент регулювання та стимулювання економіки / О. Ю. Тімарцев // Бізнес Інформ. - 2013. - № 2. - С. 262-267.
91. Точиліна І. В. Аналіз основних тенденцій щодо надання податкових пільг в Україні в контексті стимулювання інноваційного розвитку / І. В. Точиліна // Економіка та держава. - 2015. - № 7. - С. 112-117.
92. Точиліна І. В. Використання податкових пільг для стимулювання інноваційної діяльності в розвинутих країнах / І. В. Точиліна // Наукові праці НДФІ. - 2010. - Вип. 2. - С. 139-148

- 93.Точиліна І. В. Розробка методики оцінки ефективності податкових пільг: теорія та практика / І. В. Точиліна // Вісник Академії праці і соціальних відносин Федерації профспілок України. - 2014. - № 2. - С. 70-76.
- 94.Точиліна, І. В. Розробка методичних підходів до оцінки заходів податкового стимулювання інноваційної діяльності [Текст] / І. В. Точиліна // Економіка та держава. - 2014. - № 10. - С. 116-120.
- 95.Точиліна, І. В. Формування в Україні нормативно-правового забезпечення державної політики пільгового оподаткування інноваційної діяльності [Текст] / І. В. Точиліна // Ефективна економіка. – 2015. – № 7. -[Електроний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=4199>
- 96.Третьякова О. В. Вплив податкової політики на економічний стан та подальший розвиток країни / О. В. Третьякова // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2014. - Вип. 5(4). - С. 147-149.
- 97.Федишин Н. І. Інструменти податкового планування суб'єктів господарювання // Бізнес Інформ. – 2011. – №10. – С. 119–123.
- 98.Формування стратегії соціально – економічного розвитку підприємницьких структур в Україні: Мат. II Всеукраїн. наук.-практ. конф. (23–25 листоп. 2016 р., м. Львів) / упоряд. А. М. Штангрет; редкол. : З. Б. Живко, А. Н. Колосов, О. І. Копилюк, М. І. Копитко та ін. — Львів: Укр. акад. друкарства, 2016. - 232 с.
- 99.Черничко Т. В. Зарубіжний досвід податкового регулювання інноваційних процесів / Т. В. Черничко, С. С. Малець // Науковий вісник Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2016. - Вип. 17(4). - С. 49-52
100. Чичкова В.Ю. Пільги з ПДВ в Україні: сучасний стан та перспективи гармонізації з законодавством ЄС / В.Ю. Чичкова // Часопис економічних реформ. – 2011. – № 4. – С. 53–59.
101. Чічкань О. І. Особливості податкового стимулювання підприємницької активності в Україні / О. І. Чічкань // Економіка та держава. - 2013. - № 10. - С. 44-48

102. Чугунов І. Я. Бюджетний механізм регулювання економічного розвитку: монографія / І. Я. Чугунов. — К. : НІОС, 2003. — 488 с.
103. Шалова С.Х. Влияние налоговой системы на экономическое развитие страны в условиях глобальных дисбалансов // Материалы международной научно-практической конференции «Глобальные вызовы современности и проблемы устойчивого развития юга России».- г. Нальчик.- 2015.- с. 119-121.
104. Шалова С.Х. Налоговые льготы как средство стимулирования экономического роста // Инженерный вестник Дона.- 2015.- №2. ч.2. URL: ivdon.ru/ru/magazine/archive/n2p2y2015/3021
105. Ярошенко Ф. О. Історія податків та оподаткування в Україні : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Ф. О. Ярошенко, В. В. Павленко, В. П. Павленко; за заг. ред. А. М. Подоляки. — К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. — 416 с.